

خلاصه درس

درس اول: کنش‌های ما

- پیامدهای غیرارادی به اراده انسان‌ها بستگی ندارند. این پیامدها کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد، بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.
- پیامدهای غیرارادی کنش قطعی هستند یعنی حتماً انجام می‌شوند.
- پیامدهای ارادی کنش احتمالی‌اند یعنی ممکن است انجام شوند یا نشوند.
- به نظر شما انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به چه مواردی انجام می‌دهند؟

معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن‌ها انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

درس دوم: پدیده‌های اجتماعی

- **اصطلاحات و مفاهیم اساسی درس**
- **کنش اجتماعی:** کنش اجتماعی نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش اجتماعی، اراده و آگاهی کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.
- **پدیده اجتماعی:** به کنش اجتماعی و پیامدهای آن «پدیده اجتماعی» می‌گویند. کنش اجتماعی خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی آثار و پیامدهای آن هستند.
- **هنجارها:** هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است؛ مثلاً احوال‌پرسی از دیگران در هر جامعه‌ای با شیوه معینی انجام می‌گیرد. **ارزش‌های اجتماعی:** آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستی هستند که مورد توجه و پذیرش‌اند و افراد جامعه به آن‌ها گرایش دارند.

انواع کنش‌های اجتماعی:

— **فردی** مانند: فردی که در کلاس درس حضور دارد ولی بی‌توجه به اطرافیان در ذهن خود رودخانه‌ای خروشان را تخیل می‌کند.

— **اجتماعی** مانند: رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب - تیرک روز معلم بر روی تخته سیاه

🚩 **نویس:** موقعیت اجتماعی افراد صرفاً تابع مشاغل آن‌ها نیست.

عوامل مؤثر بر موقعیت اجتماعی: 1) علم 2) ایمان 3) تقوا 4) هنر

5) مهارت 6) احترام

- **آیا اعضای یک جامعه می‌توانند هر نوع هویت اجتماعی را کسب کنند؟** فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید در جوامع مختلف یکسان نیست. هر جامعه‌ای به تناسب **عقاید و ارزش‌های خود** برخی تحرکات اجتماعی و تغییرات هویتی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند. برخی هویت‌ها را می‌پذیرد و برخی دیگر را نمی‌پذیرد.

- **به نظر شما چه موردی در شناخت عمیق تر کنش اجتماعی باید مورد توجه قرار گیرد؟**

برای شناخت عمیق تر کنش اجتماعی لازم است به واژه دیگران دقت کنید. دیگران، یعنی کسانی که کنشگران با توجه به آن‌ها دست به کنش می‌زنند. متفاوت‌اند و کنش‌هایی هم که با توجه به آن‌ها انجام می‌شوند باید یکدیگر تفاوت دارند.

اصطلاحات و مفاهیم اساسی درس

- **کنش و کنشگر:** در علوم انسانی به فعلیتی که انسان انجام می‌دهد «کنش» و به انجام‌دهنده آن «کنشگر» می‌گویند.

ویژگی‌های کنش

الف) کنش آگاهانه است

- کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود. تا آگاهی نباشد کنشی صورت نمی‌گیرد.

ب) کنش ارادی است

- کنش به اراده انسان وابسته است، یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود. پس برای انجام کنش علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی از کاری آگاه باشد اما تصمیم به انجام آن نگیرد.
- کنش‌ها ممکن است با اشتیاق یا با اجراه و یا حتی از روی اضطرار و بنا به ضرورتی انجام شوند اما در هر حال ارادی‌اند.

ج) کنش هدفدار است

- انسان فعالیت‌های خود را با هدف و قصد خاصی انجام می‌دهد، اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد.

آیا انسان‌های مختلف در انجام کنش‌هایشان هدف یکسانی دارند؟

- کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات معنادار است. انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند.

توجه انسان در انجام کنش به معنای آن

آثار و پیامدهای کنش

1. پیامدهای ارادی
برخی از پیامدهای کنش به اراده انسان‌ها وابسته‌اند. این گونه از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگر آن را انجام دهد.

آثار و پیامدهای کنش

2. پیامدهای غیرارادی
این دسته از پیامدها کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد، بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.

پاسخ دادن به سلام

- پیامدهای ارادی به اراده انسان‌ها وابسته‌اند. این پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.

ارتباط کنش‌ها

- خود و دیگران
- طبیعت و ماوراءالطبیعت
- خدایند
- انواع پدیده‌های اجتماعی:**
 - بانگ
 - مسجد
 - پلیس
 - مدرسه
 - خانواده
 - گروه دوستان
 - نمادها
 - هنجارها
 - ارزش‌ها و باورها
- به نظر شما هنجارها و ارزش‌های اجتماعی چه ارتباطی با کنش اجتماعی دارند؟
- اگر کنش اجتماعی نباشد هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت، سعادت و آزادی محقق نمی‌شوند.

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.

پدیده‌های اجتماعی «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند تا ارزش‌ها و هنجارها را از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه به افراد منتقل کنند. افراد نیز با عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.

تفاوت ارزش‌ها و هنجارها

- ارزش‌ها: از جنس هدف و مقصود هستند.
- هنجارها: از جنس وسیله و راه رسیدن به ارزش‌ها هستند.

ارزش‌ها (هدف)	هنجار (شیوه و روش)
نظم	وسایلمان را در جای مناسب بگذاریم و...
ادب	به دیگران سلام کنیم و سلام دیگران را پاسخ دهیم.
عفت	حجاب داشته باشیم (حفظ حریم) و...
حجاب (حفظ حریم)	پوشش شرعی و...

علت معنا پیدا کردن پدیده‌های اجتماعی

انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و چون افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنا دارند.

تفاوت پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی:

- پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه کنش‌های افراد هستند، مانند ساختمان اداری
- پدیده‌های طبیعی را انسان‌ها نکرده‌اند، مانند کوه، جنگل و...

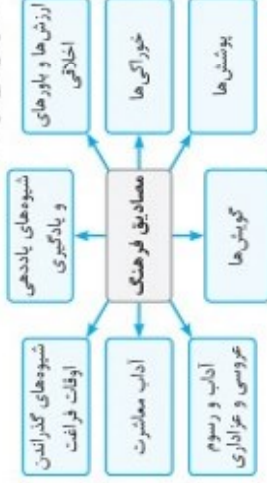
معیار	کوه	ساختمان اداری
نقش انسان‌ها در پیدایش آن	---	✓
مخالف بودن	انسان به کوه معنای می‌دهد.	✓
محسوس بودن	✓	✓

درس سوم: جامعه و فرهنگ (جهان اجتماعی)

اصطلاحات و مفاهیم اساسی درس

- جامعه:** به گروهی از انسان‌ها گفته می‌شود که برای سالیان متمادی با یکدیگر زندگی می‌کنند.
- فرهنگ:** شیوه زندگی گروهی از انسان‌هاست که با یکدیگر زندگی می‌کنند.
- فرهنگ عمومی:** آن بخش از فرهنگ که همه مردم یک جامعه در آن اشتراک دارند.
- خرده فرهنگ:** بخش‌هایی که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است.
- صدف فرهنگ:** خرده فرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند.
- اغلب با فرهنگ عمومی سازگارند. در مواردی ممکن است عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و مهارت‌های درون یک خرده فرهنگ ناسازگار و مخالف با فرهنگ عمومی باشد. در این صورت، این خرده فرهنگ را «صدف فرهنگ» می‌نامند.

خرده فرهنگ موافق: خرده فرهنگ‌های سازگار با فرهنگ عمومی را خرده فرهنگ موافق می‌گویند.

لایه‌های مختلف فرهنگ

لایه‌های سطحی و بیرونی: امکان تغییر بیشتری دارند. مانند نمادها و هنجارها

لایه‌های عمیق‌تر: امکان تغییر کمتر است، تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند، اهمیت بیشتری دارند. مانند ارزش‌ها و عقاید

جامعه بدون فرهنگ وجود ندارد، فرهنگ نیز بدون جامعه پدید نمی‌آید.

جامعه و فرهنگ را می‌توان به جسم و جان انسان تشبیه کرد. جامعه مانند جسم و کالبد و فرهنگ همانند جان و روح است.

به نظر شما چرا جوامع مختلف شیوه‌های متفاوتی برای زندگی دارند؟

زیرا فرهنگ آموختنی است و از راه آموزش و تربیت از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود. به همین دلیل فرهنگ را آگاهی و شناخت مشترک نیز می‌نامند.

مصادیق فرهنگ

- فرهنگ عمومی: دفاع از حق و حقیقت، راستگویی
- خرده فرهنگ: گویش‌ها و لهجه‌های اقوام مختلف
- صدف فرهنگ: رفتار افراد بزهکار و سارقان
- خرده فرهنگ موافق: خرده فرهنگ‌های مربوط به اصناف مختلف
- به گفته آگوست کنت، سهم مردگان در ساختن جامعه بیشتر از زنده‌گان است.

سهم پیشینیان ما در ساختن جامعه بیشتر از ما بوده است زیرا!

ما انسان‌ها در جامعه‌ای چشم به جهان می‌گشاییم که توسط گذشتگان ما پدید آمده است. جامعه‌ای که باورها، ارزش‌ها و هنجارها و نمادهای آن شکل گرفته‌اند.

چگونگی بر جای ماندن الزامات فرهنگی هر جامعه

- تأزمانی که هر جامعه و فرهنگی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پدیدار می‌شود، با تغییر جامعه و فرهنگ موجود در بی آن بر داشته شدن الزامات، فرهنگ جدیدی شکل می‌گیرد و پیامدهای دیگری به دنبال می‌آورد. این فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند. این‌ها دوری سکه‌اند.

شیوه‌های ارزیابی جوامع و فرهنگ‌های مختلف

- بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌هایشان
- فرصت‌ها و محدودیت‌های جوامع

تاریخ: / /	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: مشترک	درس: هویت اجتماعی (دوازدهم)
------------	----------------------	-------------	-----------------------------

ردیف	سؤالات										
درس اول											
۱	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) انسان‌ها فعالیت‌های خود را با قصد و هدف خاصی انجام می‌دهند. این امر نشان‌دهنده هدف‌دار بودن کنش است. ☐ درست ☐ نادرست</p> <p>ب) بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر کنش محسوب می‌شود. ☐ درست ☐ نادرست</p>										
۲	<p>کدام‌یک از موارد زیر از ویژگی‌های کنش نیستند؟ (۱) آزادی (۲) آگاهانه (۳) معنادار (۴) پیچیده بودن</p>										
۳	<p>به سؤال زیر پاسخ دهید. پيامدهای خيبرآزادی کنش را توضیح دهید. (پرتکرار)</p>										
درس دوم											
۴	<p>جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب پر کنید. الف) پدیده‌های اجتماعی چگونه معنا پیدا می‌کنند؟ (دو مورد) پرتکرار ب) کنش اجتماعی خردترین است.</p>										
۵	<p>به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) پدیده‌های اجتماعی چگونه معنا پیدا می‌کنند؟ (دو مورد) پرتکرار ب) جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی از چه راه‌هایی به افراد منتقل می‌شود؟ پرتکرار</p>										
درس سوم											
۶	<p>درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. جامعه و فرهنگ را می‌توان به جسم و جان انسان تشبیه کرد. جامعه مانند روح و فرهنگ مانند کالبد است. درست ☐ نادرست ☐</p>										
۷	<p>هریک از تعاریف ستون اول به کدام‌یک از مفاهیم ستون دوم اشاره دارد؟</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>مفاهیم</th> <th>تعاریف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>فرهنگ عمومی</td> <td>الف) شیوه زندگی گروهی از انسان‌هاست که با یکدیگر زندگی می‌کنند.</td> </tr> <tr> <td>خرده‌فرهنگ</td> <td>ب) درون یک فرهنگ عمومی قرار دارد و سازگار با فرهنگ عمومی است.</td> </tr> <tr> <td>خرده‌فرهنگ موافق</td> <td>ج) بخشی از فرهنگ که همه مردم یک جامعه در آن اشتراک دارند.</td> </tr> <tr> <td>فرهنگ</td> <td>د) بخش‌هایی که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است.</td> </tr> </tbody> </table>	مفاهیم	تعاریف	فرهنگ عمومی	الف) شیوه زندگی گروهی از انسان‌هاست که با یکدیگر زندگی می‌کنند.	خرده‌فرهنگ	ب) درون یک فرهنگ عمومی قرار دارد و سازگار با فرهنگ عمومی است.	خرده‌فرهنگ موافق	ج) بخشی از فرهنگ که همه مردم یک جامعه در آن اشتراک دارند.	فرهنگ	د) بخش‌هایی که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است.
مفاهیم	تعاریف										
فرهنگ عمومی	الف) شیوه زندگی گروهی از انسان‌هاست که با یکدیگر زندگی می‌کنند.										
خرده‌فرهنگ	ب) درون یک فرهنگ عمومی قرار دارد و سازگار با فرهنگ عمومی است.										
خرده‌فرهنگ موافق	ج) بخشی از فرهنگ که همه مردم یک جامعه در آن اشتراک دارند.										
فرهنگ	د) بخش‌هایی که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است.										
۱/۵	<p>جوامع و فرهنگ‌های مختلف چگونه ارزیابی می‌شوند؟</p>										
درس چهارم											
۹	<p>به بخش‌هایی از فرهنگ که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد، چه می‌گویند؟ (۱) فرهنگ موافق (۲) فرهنگ حق (۳) خرده‌فرهنگ (۴) فرهنگ آرمانی</p>										
۱۰	<p>جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب پر کنید. الف) دو ابزار مهم شناخت عقاید و ارزش‌ها و است. ب) برنامه‌ریزان فرهنگی از طریق و زمینه تحقق فرهنگ آرمانی را فراهم می‌سازند.</p>										
۱	<p>به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p>										
۱	<p>الف) حق یا باطل بودن هر بخشی از فرهنگ چگونه شناخته می‌شود؟</p>										
۱	<p>ب) علت تفاوت فرهنگ‌های واقعی و آرمانی جوامع چیست؟</p>										

ردیف	سوالات	نمره
۱	<p>۱. درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>(الف) آسیب‌های تنفسی از پیامدهای غیرآزادی مصراف دخانیات است.</p> <p>(ب) آداب و رسوم ازدواج و عروسی در مناطق مختلف ایران، خرده‌فرهنگ محسوب می‌شود.</p> <p>(ج) قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت تبعیت‌کنندگان به‌دست می‌آید، مقبولیت و مشروعیت دارد.</p> <p>(د) قرب، شیوه‌های اقتصادی سازگار با اقتصاد سرمایه‌داری را در سراسر جهان نابود می‌کند.</p>	<p>درست ☐ نادرست ☐</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p>
۲	<p>۲. جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید.</p> <p>(الف) کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها انجام می‌گیرند، نیستند.</p> <p>(ب) مرز و محدوده فرهنگ آرمانی و واقعی تغییر می‌کند. پرتکرار</p> <p>(ج) برگزاری مسابقات زیبایی و نمایشگاه‌های مد، از توجه فرهنگ غرب بر بُعد هویت حکایت می‌کند.</p> <p>(د) به جای‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت دیگری می‌گویند.</p> <p>ها خودپداختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب را می‌نامند. پرتکرار</p> <p>وا ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشترکانه و خود را کنار گذاشتند.</p>	
۲/۵	<p>۳. سوالات چهار گزینه‌ای:</p> <p>(الف) قرار گرفتن بر سر دوراهی، کدام‌یک از ویژگی‌های کنش را نشان می‌دهد؟</p> <p>(۱) آگاهانه (۲) آزادی (۳) هدفدار (۴) معنادار</p> <p>(ب) کدام گزینه در مورد ارزش‌ها و هنجارها صحیح نیست؟</p> <p>(۱) ارزش‌ها و هنجارها از طریق کنش اجتماعی تحقق می‌یابند.</p> <p>(۲) عدالت و امنیت ارزش‌اند و احوالپرسی از دیگران هنجار است.</p> <p>(۳) افراد با عمل کردن به ارزش‌ها و هنجارها موجب تداوم و گسترش آن‌ها می‌شوند.</p> <p>(۴) هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است و ارزش‌ها از جنس وسیله‌اند.</p> <p>(ج) کدام گزینه ویژگی‌های «راستگویی» و «متولد ماه شهریور» را به ترتیب نشان می‌دهد؟</p> <p>(۱) اکتسابی، فردی و ثابت (۲) اکتسابی، فردی و متغیر - انتسابی، فردی و ثابت</p> <p>(۳) انتسابی، فردی و متغیر - اکتسابی، فردی و ثابت (۴) انتسابی، اجتماعی و متغیر - اکتسابی، اجتماعی و ثابت</p> <p>(د) جامعه‌ای که با حفظ عقاید و ارزش‌های خود با جوامع دیگر ارتباط برقرار می‌کند و در سطح هنجارها و سبک زندگی، عناصری از جوامع دیگر را می‌گیرد، زمینه خود را فراهم می‌آورد.</p> <p>(۱) تحول فرهنگی (۲) گسترش و پیشرفت (۳) تحول فرهنگی مثبت (۴) عقب‌ماندگی</p> <p>ها نظریه پردازان غربی طی قرن بیستم همه فرهنگ‌ها را سرنویشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند.</p> <p>(۱) دنیوی شدن (۲) معنوی شدن (۳) اساطیری شدن (۴) توحیدی شدن</p>	
۴	<p>۴. به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>(الف) کدام‌یک از پیامدهای کنش، احتمالی‌انده؟</p> <p>(ب) خردترین پدیده اجتماعی چیست؟</p> <p>(ج) کدام لایه‌های فرهنگ، کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند؟</p> <p>(د) در کدام فرهنگ، انسان حق ندارد در جهان طبیعت و بدن خود، دخل و تصرف کند؟</p> <p>ها به فراوانی که هر فرد برای مشارکت اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل دادن به هویت اجتماعی طی می‌کند چه می‌گویند؟</p> <p>وا هلت بیرونی تحولات فرهنگی چیست؟</p> <p>زا (رسطو حکومتی را که در آن اکثریت بر اساس خواسته‌ها و تمایلات خود حاکمیت دارند چه می‌نامند؟ پرتکرار)</p> <p>(ج) یکی از مهم‌ترین پیامدهای هر انقلاب چیست؟</p>	
۱/۵	<p>اصطلاحات زیر را تعریف کنید.</p> <p>(الف) فرهنگ عمومی: پرتکرار</p> <p>(ب) سیاست‌های جمعیتی:</p>	

- ۱۱ اگر تبعیت از قدرت با رضایت و میل همراه باشد، آن قدرت مقبولیت اجتماعی دارد و اگر آن قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد مشروعیت حقیقی هم دارد (درس ۱۱/۹)
- ۱۲ ضرورت‌هایی از جمله افزایش جمعیت، جوانی جمعیت، حمایت از زوج‌های جوان و توانمندسازی آنان در تأمین هزینه‌های زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد، ترویج و نهادینه‌سازی سبک زندگی ایرانی - اسلامی، فرهنگ‌سازی برای احترام و تکریم سالمندان و بهره‌مندی از تجارب و توانمندی‌های ایشان، برنامه‌ریزی برای توزیع متعادل جمعیت در نقاط مختلف کشور (ذکر ۲ مورد کافیست) (درس ۱۱/۱۰)
- ۱۳ برای مردم ایران امنیت، رفاه و پیشرفت همراه با عدالت و برای جهان اسلام و بشریت الگویی ایرانی اسلامی از رشد و شکوفایی را به ارمان می‌آورد. (اشاره به ویژگی‌های دیگر اقتصاد مقاومتی هم صحیح است) (درس ۱۰/۱)

آزمون ۱۲ - شهریور ۱۴۰۱ (نوبت دوم)

- ۱ الف) درست (درس ۱/۱) / ب) درست (درس ۳/۱) / ج) نادرست (درس ۹/۵) / د) نادرست (درس ۱۰/۵)
- ۲ الف) کنش‌های اجتماعی (درس ۲/۱) / ب) عمل مردم (درس ۴/۱) / ج) جسمانی (درس ۵/۱) / د) تحرک اجتماعی (درس ۶/۱) / ه) غرب‌زدگی (درس ۷/۱) / و) اساطیری (درس ۸/۱)
- ۳ الف) گزینه ۲: آزادی (درس ۱/۱) / ب) گزینه ۴: هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است و ارزش‌ها از جنس وسیله‌اند (درس ۲/۵) / ج) گزینه ۱: اکتسابی، فردی و متغیر - انتسابی، فردی و ثابت (درس ۵/۱) / د) گزینه ۳: گسترش و پیشرفت (درس ۷/۱) / ه) گزینه ۱: دنیوی شدن (درس ۸/۱)
- ۴ الف) پیامدهای آزادی (درس ۱/۱) / ب) کنش اجتماعی (درس ۲/۱) / ج) لایه‌های عمیق (درس ۳/۱) / د) فرهنگ اسلام (درس ۵/۱) / ه) جامعه‌پذیری (درس ۶/۱) / و) رونق و رشد و ارتباط جوامع با یکدیگر (درس ۷/۱) / ز) دموکراسی (درس ۹/۱) / ح) تحولات هویتی (درس ۸/۱)
- ۵ الف) آن بخش از فرهنگ که همه مردم یک جامعه در آن اشتراک دارند (درس ۳/۱) / ب) وقتی یک جامعه با کاهش یا افزایش جمعیت مواجه می‌شود، نظام سیاسی آن برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند و با همراهی و همکاری مردم تدابیر و راه‌حلی را به اجرا درمی‌آورد. (درس ۱۰/۱)
- ۶ حقایق ثابت‌اند، ولی از جهت وارد شدن به فرهنگ ارملی و واقعی تعبیرپذیرند: امکان خروج از باطل و روی آوردن به حق نیز وجود دارد. (درس ۴/۱)
- ۷ الف) تبلیغ و اقناع: جامعه از طریق آموزش، افراد را قانع می‌کند که عقاید و ارزش‌های جامعه را بپذیرند. (ب) تشویق و پاداش: به افرادی که مطابق ارزش‌ها و هنجارهای جامعه عمل می‌کنند، پاداش می‌دهد. (ج) تنبیه و مجازات: کسانی را که دچار کژروی اجتماعی شده باشند، مجازات می‌کند. (درس ۶/۵)
- ۸ هنگامی که عقاید و ارزش‌های یک جامعه مانع آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود. (درس ۷/۱)
- ۹ جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به قلب تپندهٔ بسیاری اسلامی تبدیل شد. (درس ۸/۱)
- ۱۰ نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و ارادهٔ اکثریت مردم سازمان می‌یابد؛ هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد: حکومتی دنیوی و این جهانی است. (درس ۹/۱) (۷/۱)
- ۱۱ دستاوردها: ارتقای شاخص‌های بهداشت و درمان، پیشرفت در صنایع هسته‌ای و نانو، مقابله با تحریم‌ها
- معضلات: تورم، بیکاری، وابستگی به نفت، توزیع نابرابر درآمد و امکانات، تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی (درس ۱۰/۱) (ذکر دو مورد از هر کدام کافی است).

- ۱۰ جوامع اسلامی دیگر با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که فرهنگ غربی القا می‌کند، جست‌وجوی می‌کنند. (درس ۸/۱)
- ۱۱ نظام‌هایی که در آن‌ها یک فرد حاکم است و تصمیم می‌گیرد. (۲) نظام‌هایی که در آن‌ها اقلیتی تصمیم‌گیرنده است. (۳) نظام‌هایی که در آن‌ها اکثریت مردم در سرنوشت سیاسی خود تأثیرگذارند. (۴) فراهم شدن زمینهٔ سواستفادهٔ قدرت‌های جهانی (درس ۱۰/۲) (مورد هر مورد ۵/۵)
- ۱۲ ایجاد درآمدی هنگفت و بدون زحمت (۱) شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده وابسته به نفت (۲) به وجود آمدن دولت بزرگی که به کمک درآمدهای نفتی رفاه اقتصادی را ایجاد می‌کند نه رواج کسب و کار.
- ۱۳ فراهم شدن زمینهٔ سواستفادهٔ قدرت‌های جهانی (درس ۱۰/۲) (مورد هر مورد ۵/۵)

آزمون ۱۱ - خرداد ۱۴۰۱ (نوبت دوم)

- ۱ الف) درست (درس ۱/۱) / ب) درست (درس ۵/۱) / ج) نادرست (درس ۶/۱) / د) نادرست (درس ۸/۱) / ه) نادرست (درس ۱۰/۱)
- ۲ الف) کنش‌های اجتماعی (درس ۲/۱) / ب) خرده فرهنگ (درس ۳/۱) / ج) کنترل اجتماعی (درس ۶/۱) / د) هویت اجتماعی (درس ۷/۱) / ه) سیاست (درس ۹/۱)
- ۳ الف) گزینه ۴: هدفدار بودن (درس ۱/۱) / ب) گزینه ۳: انتسابی، ثابت و فردی - اجتماعی، متغیر و اکتسابی (درس ۵/۱) / ج) گزینه ۱: فرایند جامعه‌پذیری همواره با موفقیت همراه است. (درس ۶/۱) / د) گزینه ۳: از خود بیگانگی فطری (درس ۷/۱) / ه) گزینه ۲: سیاسی و نظامی (درس ۸/۱)
- ۴ الف) از راه آموزش و تربیت (درس ۳/۱) / ب) فرهنگ حق (درس ۴/۱) / ج) مدیر اداره وقتی از مدیریت عزل می‌شود و به صورت یک کارمند عادی به کار خود ادامه دهد. (با ذکر هر مثال صحیح دیگر) (درس ۶/۱) / د) دنیوی شدن همهٔ فرهنگ‌ها (درس ۸/۱) / ه) مدینهٔ فاضله (درس ۹/۱) / و) زیرا پادشاه اشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند. (با به علت ضعف اقتصادی) (درس ۱۰/۱)
- ۵ الف) لیبرال دموکراسی (درس ۹/۱) / ب) لیبرالیسم (درس ۹/۲) / ج) جمهوری (درس ۹/۱) / د) دموکراسی (درس ۹/۲) / ه) ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است آن را نادیده بگیرند. فرهنگ آزمائی اما آن بخش از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند، فرهنگ واقعی نام دارد. (درس ۱۱/۴)
- ۷ هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌های خود (۱۲/۵)، برخی تحرک اجتماعی و تغییرات هویتی را تشویق (۱۲/۵) و برخی دیگر را مانع می‌کند (۱۲/۵) برخی هویت‌ها را می‌پذیرد و برخی دیگر را نمی‌پذیرد. (درس ۷/۱) (۱۲/۵) (ذکر مثال صحیح هم قابل قبول است).
- ۸ هویت فرهنگی جامعه تا زمانی دوام می‌آورد که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن، مورد پذیرش اعضای جامعه و برای آن‌ها مهم باشد. (۱۰/۵) هر گاه عقاید و ارزش‌ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای یک جامعه از دست بدهند (۱۰/۵) تلاوم هویت فرهنگی آن جامعه با چالش‌هایی مواجه می‌شود. (درس ۷/۱)
- ۹ اگر فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق و جهت تغییرات، به سوی فرهنگ باطل باشد، تحول فرهنگی منفی است. مانند تحول جامعهٔ نبوی به جامعهٔ اموی. (ذکر هر مثال صحیح هم قابل قبول است) (درس ۷/۱)
- ۱۰ در جنگ‌های صلیبی مهاجمان رافع کردند. در حملهٔ مغول مهاجمان رادرون فرهنگ خود جذب و هضم کردند. مواجههٔ فرهنگ جدید غرب با جوامع و فرهنگ اسلامی تجربهٔ جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است. (درس ۸/۱) (۷/۱)